

Διασχίζοντας τα μονοπάτια της Ιστορίας και του

Πολιτισμού

Crossing the paths of History and Culture

CHIC

Π.Ε.6: Σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό (WP6: Connecting Culture to Tourism).

Παραδοτέο 6.1.1 Δημιουργία πακέτων κατάρτισης για επαγγελματίες του τουρισμού σχετικά με την τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά.

Πλάνο Εκπαίδευσης

Δήμος Κομοτηνής

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

Περιεχόμενα

Περιγραφή Εκπαιδευτικού Προγράμματος	3
Ενότητα 1: Διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός	4
Ενότητα 2: Τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα	6
Ενότητα 3: Καλές πρακτικές διασυνοριακής πολιτιστικής συνεργασίας	7

Περιγραφή Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Τίτλος εκπαιδευτικού προγράμματος	Τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά
<p>Εισαγωγή</p>	<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά» έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου CHIC (Διασχίζοντας τα μονοπάτια της Ιστορίας και του Πολιτισμού/ Crossing the paths of History and Culture) το οποίο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασία INTERREG Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020.</p> <p>Σκοπός του έργου CHIC είναι η συνεργασία ανάμεσα στους Δήμους Κομοτηνής και Χασκόβου σε πολιτιστικό επίπεδο για την περεταίρω τουριστική ανάπτυξη τους και τη μόνιμη και πολύ-επίπεδη συνεργασία τους στους τομείς αυτούς, μέσω της προώθησης του κοινού πολιτιστικού υπόβαθρου, της ενδυνάμωσης της σύνδεσης των πολιτιστικών συλλόγων και των επιχειρηματιών την ανάπτυξη μιας διασυνοριακής κοινής τουριστικής ταυτότητας και την ανάδειξη σημαντικών πολιτιστικών υποδομών των δύο περιοχών.</p> <p>Στο πλαίσιο των δράσεων του έργου που στοχεύουν στη διασύνδεση του πολιτισμού και τουρισμού περιλαμβάνεται επίσης η διοργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης για επαγγελματίες του τουρισμού σχετικά με την τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά.</p>
<p>Σύντομη Περιγραφή</p>	<p>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε επαγγελματίες του τουρισμού σχετικά με την τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά οι οποίοι θα ενημερωθούν για το πώς η τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να ωφελήσει τις επιχειρήσεις τους, θα γνωρίσουν το τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής παρέμβασης ενώ μέσα από την παρουσίαση καλών πρακτικών θα δουν πως μπορεί η επιχείρησή τους να ενσωματώσει στη λειτουργία της τα στοιχεία που την αφορούν. Τα μαθήματα επικεντρώνονται ακόμη στην έννοια της αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, της ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού, καθώς επίσης και στην οργάνωση και διαχείριση δράσεων που συμβάλλουν στην αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος και την αύξηση της ελκυστικότητας της διασυνοριακής περιοχής.</p>
<p>Ομάδα - Στόχος</p>	<p>Το Πρόγραμμα Κατάρτισης απευθύνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε επαγγελματίες του τουρισμού σχετικά με την τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά στην ευρύτερη περιοχή της Ροδόπης

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

Τίτλος εκπαιδευτικού προγράμματος	Τοπική και διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά
	<ul style="list-style-type: none"> Σε οποιονδήποτε επιθυμεί να ξεκινήσει την σταδιοδρομία του στον τομέα του πολιτιστικού τουρισμού.
Σκοπός	Σκοπός του προγράμματος είναι να ενισχύει τους ανθρώπους που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην αξιοποίηση της τοπικής και διασυνοριακής πολιτιστικής κληρονομιάς, προκειμένου να αποκτήσουν όλες τις απαραίτητες γενικές και ειδικές γνώσεις γύρω από το αντικείμενο.
Γενική Μεθοδολογία	Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα χρησιμοποιεί μία μεικτή μέθοδο εκπαίδευσης που αποτελείται από 15 ώρες διδασκαλίας και 3 ώρες study visit.
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Μέχρι το τέλος του προγράμματος, οι συμμετέχοντες: <ul style="list-style-type: none"> Θα είναι ενήμεροι για έργα και δράσεις διασυνοριακής συνεργασίας στον πολιτιστικό τουρισμό. Θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε Ομάδα Εργασίας για τον σχεδιασμό της προϊόντικής ταυτότητας της περιοχής. Θα γνωρίζουν το πλαίσιο για την κατάρτιση του πλάνου μάρκετινγκ της περιοχής. Θα γνωρίζουν τον τρόπο σχεδιασμού μιας πολιτιστικής διαδρομής.
Θεματικές Ενότητες	<ul style="list-style-type: none"> Διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός. Τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα Καλές πρακτικές διασυνοριακής πολιτιστικής συνεργασίας

Ενότητα 1: Διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός

Πλήρης ονομασία	Ενότητα 1: Διασυνοριακή πολιτιστική κληρονομιά και τουρισμός
Περίληψη ενότητας	Συνήθως στην Ελλάδα, όταν ακούμε ή μιλάμε για 'πολιτιστικό τουρισμό', εννοούμε μουσεία, αρχαία μνημεία και τοπικά φεστιβάλ. Με αυτό τον τρόπο όμως αφήνουμε εκτός κατανόησης και πρακτικής αξιοποίησης μεγάλο μέρος του πραγματικού δυναμικού αυτού του φαινομένου. Με αφετηρία τη διασαφήνιση του όρου 'πολιτιστικός τουρισμός', θα υποδειχθούν τα όποια κενά τόσο στην θεωρητική κατανόησή του όσο και στην πρακτική αξιοποίησή του. Στα πλαίσια της εν λόγω διδακτικής ενότητας, θα επικεντρωθούμε στον τρόπο σύνδεσης και συσχετισμού μεταξύ της πολιτισμικής κληρονομιάς και του τρόπου τουριστικής ανάπτυξης αυτής, ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

	δημιουργίας θετικών αναπτυξιακών προοπτικών. Επίσης – μέσα στα πλαίσια αυτής της ενότητας - θα αναλύσουμε τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μεταξύ τους σχέση, αναδεικνύοντας τα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του πολιτισμικού τουρισμού.
Περιεχόμενο	<ul style="list-style-type: none"> • Διασυνοριακή συνεργασία • Πολιτιστική Κληρονομιά • Πολιτιστικός Τουρισμός • Πολιτιστικές Διαδρομές • Branding/ Marketing Τόπου • Πολιτιστικές – Δημιουργικές Βιομηχανίες & Βιώσιμη Ανάπτυξη • Μοντέλα διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μέχρι το τέλος της εκπαιδευτικής ενότητας, οι συμμετέχοντες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίσουν τις πρακτικές της διασυνοριακής συνεργασίας που προωθούνται σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. • Θα ενημερωθούν για τη σημασία της διατήρησης, αξιοποίησης και της πολιτιστικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με την προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού για την τοπική ανάπτυξη. • Θα γνωρίσουν το πλαίσιο ανάπτυξης και διαχείρισης πολιτιστικών διαδρομών στη Ευρώπη και στην Ελλάδα. • Θα γνωρίζουν τη μεθοδολογία ανάπτυξης και προώθησης Στρατηγικού Σχεδίου Μάρκετινγκ μιας περιοχής. • Θα γνωρίσουν τη συμβολή της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας στη βιώσιμη ανάπτυξη. • Θα είναι ενήμεροι για τα μοντέλα διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς.
Διδακτική μεθοδολογία	Παρουσίαση βασικού περιεχομένου εκπαίδευσης σε παρουσιάσεις PowerPoint.
Μεθοδολογία υλοποίησης	6 ώρες διδασκαλίας δια ζώσης.
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Αντώνης Καρβούνης (2018), ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΠΟΛΕΩΝ IV - Η Πολιτιστική Διπλωματία των Διεθνών Δικτύων Πόλεων • Αλέξιος Δέφνερ, Νικόλας Καραχάλης, με τη συνεργασία του Θεόδωρου Μεταξά (2012) Marketing και Branding Τόπου: Η διεθνής εμπειρία και η ελληνική πραγματικότητα • Ιωάννης Πούλιος, Μ. Αλιβιζάτου – Γ. Αραμπατζής – Α. Γιαννακίδης, Ν. Καραχάλης – Ε. Μάσχα – Μ. Μούλιου, Μ. Παπαδάκη – Χ. Προσύλης – Σμαράγδα Τουλούπα (2015) Πολιτισμική

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

Διαχείριση, Τοπική Κοινωνία και Βιώσιμη Ανάπτυξη, ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

- Πολιτιστικές διαδρομές του Συμβουλίου της Ευρώπης: www.coe.int/en/web/cultural-routes
- Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ: www.diazoma.gr

Ενότητα 2: Τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα

Πλήρης ονομασία	Ενότητα 2: Τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα
Περίληψη ενότητας	<p>Στα πλαίσια της εν λόγω ενότητας θα επικεντρωθούμε στην παρουσίαση του πολιτιστικού αποθέματος της διασυνοριακής περιοχής. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται αναλυτικά ο πολιτικός και φυσικός πλούτος της περιοχής, οι αρχαιολογικοί πόροι, τα βυζαντινά μνημεία, τα οθωμανικά μνημεία, τα μνημεία της νεότερης εποχής καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (παλιά αγορά, τοπική γαστρονομία, εκδηλώσεις, διαπολιτισμικότητα) τα οποία συνθέτουν την αναπτυξιακή ταυτότητα της Κομοτηνής. Αντίστοιχα, η συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζει τα στοιχεία που συνθέτουν το πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής του Χάσκοβου. Στόχος της παρούσας ενότητας είναι η ανάδειξη των σημείων τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος και καθώς και των διαδρομών περιήγησης του έργου CHIC. Για το λόγο αυτό, συμπληρωματικά με τη θεωρητική παρουσίαση της κατάρτισης, θα πραγματοποιηθεί επιτόπια περιήγηση των συμμετεχόντων στα σημεία ενδιαφέροντος του έργου στην πόλη της Κομοτηνής.</p>
Περιεχόμενο	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμος Κομοτηνής • Πολιτιστικό απόθεμα Κομοτηνής <ul style="list-style-type: none"> ○ Φυσικοί Πόροι ○ Πολιτιστικοί Πόροι ○ Πολιτιστικά Δρώμενα ○ Διαπολιτισμικότητα ○ Η Αγορά της Κομοτηνής ○ Τοπικά προϊόντα & γαστρονομία • Δήμος Χάσκοβο • Σημεία ενδιαφέροντος και ιστορικές διαδρομές Κομοτηνής • Σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος έργου CHIC
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μέχρι το τέλος της εκπαιδευτικής ενότητας, οι συμμετέχοντες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίσουν αναλυτικά το πολιτιστικό απόθεμα, φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (παλιά

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

Πλήρης ονομασία	Ενότητα 2: Τοπικό και διασυνοριακό πολιτιστικό απόθεμα
	<p>αγορά, τοπική γαστρονομία, εκδηλώσεις, διαπολιτισμικότητα) της ευρύτερης περιοχής της Κομοτηνής</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίσουν αναλυτικά το πολιτιστικό απόθεμα, φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής του Χάσκοβο. • Θα ενημερωθούν για τα προτεινόμενα σημεία ενδιαφέροντος του έργου CHIC και της αντίστοιχης προτεινόμενης διαδρομής. • Θα έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν την προτεινόμενη διαδρομή καθώς στο πλαίσιο της εκπαίδευσης προβλέπεται επιτόπια επίσκεψη (study visit) στα σημεία ενδιαφέροντος.
Διδακτική μεθοδολογία	Παρουσίαση βασικού περιεχομένου εκπαίδευσης σε παρουσιάσεις PowerPoint.
Μεθοδολογία υλοποίησης	3 ώρες διδασκαλίας δια ζώσης. 3 ώρες study visit στα σημεία ενδιαφέροντος του έργου CHIC
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Κ. Καραθεοδωρή ΑΕ (2014), «Παραδοτέο 3.2.1 Διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τους πόρους που μπορούν να αξιοποιηθούν στη λογική της ανάπτυξης αειφόρου τουρισμού στην περιοχή της Κομοτηνής» του έργου «Καινοτόμο και Περιβαλλοντικά Φιλικό Δίκτυο για την Ανάπτυξη & Προώθηση της Επιχειρηματικότητας (Green Spots)» • Ιστοσελίδα έργου eTOURIST www.maritza-evros.eu «Προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της διασυνοριακής περιοχής Βουλγαρίας- Ελλάδας μέσω έξυπνων και ψηφιακών εργαλείων (Promotion and development of natural and cultural heritage of Bulgarian- Greek cross-border region through smart and digital tools-eTourist)»

Ενότητα 3: Καλές πρακτικές διασυνοριακής πολιτιστικής συνεργασίας

Πλήρης ονομασία	Ενότητα 3: Καλές πρακτικές διασυνοριακής πολιτιστικής συνεργασίας
Περίληψη ενότητας	Μέσα από αυτήν την ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν την δυνατότητα να διευρύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα τους στην διασυνοριακή περιοχή, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στο τουριστικό προϊόν/υπηρεσία που προσφέρουν. Θα εντοπιστούν και αναλυθούν πρότερες καλές πρακτικές έργων προώθησης της διασυνοριακής πολιτιστικής κληρονομιάς για την ανάπτυξη του τουρισμού μέσα από το σχεδιασμό, υλοποίηση, χρηματοδότηση πολιτιστικών έργων, την ανάπτυξη πολιτιστικών/τουριστικών διαδρομών/πακέτων στην περιοχή και την

Πλάνο εκπαίδευσης σεμιναρίων κατάρτισης

Πλήρης ονομασία	Ενότητα 3: Καλές πρακτικές διασυνοριακής πολιτιστικής συνεργασίας
	ανάπτυξη κοινών επιχειρηματικών και εμπορικών σχεδίων. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν τεχνικές και εργαλεία ανάπτυξης δράσεων πολιτιστικού τουρισμού.
Περιεχόμενο	<ul style="list-style-type: none"> • Καλές πρακτικές έργων INTERREG στον τομέα της αξιοποίησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς για την ανάπτυξη του τουρισμού <ul style="list-style-type: none"> ○ INTERREG Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 & 2014-2020 ○ INTERREG Ελλάδα-Ιταλία 2007-2013 & 2014-2020 ○ INTERREG Ελλάδα - Αλβανία 2007-2013 & 2014-2020 ○ INTERREG Ελλάδα-Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας Αλβανία 2007-2013 & 2014-2020 • Τεχνικές και εργαλεία οργάνωσης δράσεων πολιτιστικού τουρισμού <ul style="list-style-type: none"> ○ Πλάνο μάρκετινγκ τουριστικού προορισμού ○ Οργάνωση πολιτιστικών διαδρομών ○ Προσδιορισμός και ενεργοποίηση ενδιαφερόμενων μερών
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μέχρι το τέλος της εκπαιδευτικής ενότητας, οι συμμετέχοντες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα γνωρίσουν αναλυτικά καλές πρακτικές διασυνοριακής συνεργασίας μέσα από δράσεις και έργα που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων INTERREG. • Θα γνωρίζουν το πλαίσιο για την κατάρτιση του πλάνου μάρκετινγκ της περιοχής. • Θα γνωρίζουν τον τρόπο σχεδιασμού μιας πολιτιστικής διαδρομής. • Θα είναι ενήμεροι για τα εργαλεία και τις τεχνικές ενεργοποίησης ενδιαφερόμενων μερών..
Διδακτική μεθοδολογία	Παρουσίαση βασικού περιεχομένου εκπαίδευσης σε παρουσιάσεις PowerPoint.
Μεθοδολογία υλοποίησης	6 ώρες διδασκαλίας δια ζώσης.
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόγραμμα INTERACT, ψηφιακή πύλη Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας https://keep.eu/ • Δ. Μαυρομάτης (2016), Πλάνο Μάρκετινγκ τουριστικού προορισμού • Σαράτσης Γ., Πολύζος Σ. (2015) Τουριστική χωρητικότητα και κύκλος ζωής των τουριστικών περιοχών: Η περίπτωση του Ν. Μαγνησίας, Περιοδικό αιχώρος • Σωματείο ΔΙΑΖΩΜΑ, Πολιτιστικές Διαδρομές www.diazoma.gr/meletes_piges • URBACT, Εγχειρίδιο Τοπικών Ομάδων Στήριξης URBACT II (2013)